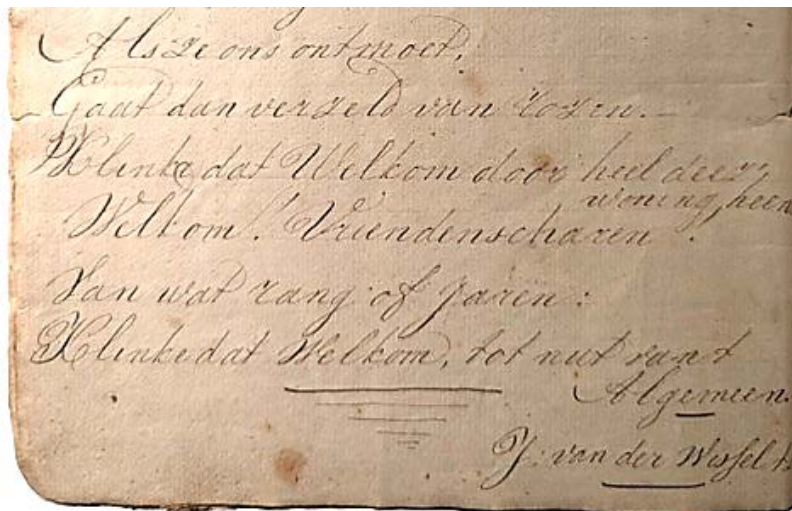
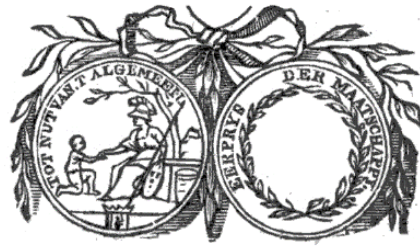

GEDICHTEN VAN JOOST VAN DER WISSEL UIT 1845

Van Mark Meijer Zaremba kreeg ik een aantal gedichten die door zijn voorvader Joost van der Wissel (1799-1880), die heel- en vroedmeester was in Bloemendaal en ook lid van het departement en hij heeft een aantal liederen geschreven waarin regelmatig de lof op het Nut werd bezongen.

Het Nutsdepartement Bloemendaal en omliggende dorpen is opgericht op 24 september 1845 en heeft bij de oprichting 22 leden.

In het eerste lied, waarschijnlijk bij de oprichtingsvergadering van het departement in september 1845 schrijft hij dat Wijsheid haar stralen zond. Minerva, de godin van de wijsheid, die haar gaven aan een kind geeft, staat als bewijs van echtheid in alle Nutboeken. Ook op de door het Nut uitgereikte penningen staat zij afgebeeld.

Bij een andere vergadering wordt een lied gezongen waarin hij het welkom laat klinken tot Nut van 't Algemeen

*Dat spore ons aan,
Om voort te gaan,
Op 't pad door ons gekozen.
Minerva's groet,
Als ze ons ontmoet,
Gaat dan verzeld van rozen. -
Klinke dat Welkom door heel
deez' woning heen
Welkom! Vriendenscharen!
Van wat rang of jaren:*

Klinke dat Welkom, tot nut van 't Algemeen.

Ook in de verslaglegging van het Departement in de jaarvergadering van 1847 staat dat iedereen, zonder onderscheid welkom is in de vergadering en daarin staat ook vermeld dat eenig Lid zangstukjes vervaardigde

In het jaarboek van 1846-1847 wordt aangegeven dat iedereen welkom is dat er tijdens de vergadering liederen werden gezongen

Wees welkom dan,
O Vrouw en man!
Gij, maagd en Jongelingen!
Hier vindt gij weer,
Gelijk weleer,
Genot voor alle kringen.
Hier binnen slaat de boezem zacht
Schoon regen, storm en Winternacht
Daar buiten ons omringen. - (bis)

Ook Vrouwen en personen van den geringeren stand woonden die bij, en zagen hier het nuttige met het aangename vereenigd. Na de Verhandelingen en Bijdragen, werd de avond met ongedwongen en toch beschaafd gezellig onderhoud doorgebracht, verlevendigd veelal door de uitvoering van Zangstukjes, vervaardigd door eenig Lid.

Uit het jaarboek 1846-1847

Jan Nieuwenhuysen werd door de departement hoog vereerd. Elk departement had een prent, een borstbeeld of zelfs een schilderij van hem in hun vergaderlokaal, vaak in een eigen gebouw.

De eerste twee coupletten van een gezang voor de oprichter van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen Jan Nieuwenhuysen

*Eens strooide een vrome grijze,
Vervuld van 't reinste begeer,
Gelijk een ware wijze,
Een enkel zaadje neêr,
Vol hoop, vol hoop in 't edel hart. -*

*Toen hief hij 't hoofd naar boven,
En bad om hulp van dáár,
En bleef zoo vast geloven: -
De Godheid, hoorde er naar,
En schonk, Ja, schonk het vruchtbren dauw*

Het enkele zaadje wordt in soortelijke bewoordingen genoemd in de beschrijving van de gedrukte gedenkplaat van Jan Nieuwenhuysen die na zijn overlijden aan de departementen werd aangeboden.

In het Latijn staat er op de omschrijving onder het borstbeeld:

Primus in expartae commisit semina terrae

Volgens de beschrijving van de prent:

Hij plantte daar niets stond.

Cor den Boer, archiefcommissie Maatschappij tot Nut van 't Algemeen